

SINTEZA OBSERVAȚIILOR

la proiectul Planului de acțiuni al Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații pentru anul 2013

Perioada de consultare publică pe marginea *Planului de acțiuni al Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM) pentru anul 2013*, publicat pe pagina de internet a ANCOM la data de 20 decembrie 2012, s-a încheiat la data de 21 ianuarie 2013.

Observațiile și propunerile primite de către ANCOM în cursul perioadei de consultare sunt următoarele:

I. PROPUNERI DE MODIFICARE A TERMENELOR SAU CONȚINUTULUI UNORA DINTRE ACȚIUNILE PLANIFICATE:

1. Devansarea termenului de realizare a acțiunii nr. 14 " *Elaborarea strategiei privind utilizarea benzilor de frecvențe de peste 40 Ghz atribuite serviciului fix*", prevăzută în cadrul direcției de acțiune nr. 3.1, astfel încât aceasta să se finalizeze în trimestrul I (în loc de trimestrul IV).

Propunerea este argumentată astfel: „ Noile licențe câștigate la licitația de spectru organizată în cursul anului trecut, respectiv noile tehnologii de acces radio LTE, HSPA+, vor atrage o creștere a traficului de voce și date și, implicit, a numărului de porturi necesare în rețelele mobile din România. În aceste condiții, este necesară pregătirea unor soluții de transmisiuni cu viteze adecvate. Suplimentarea cu 78% a spectrului în urma licitației necesită o creștere corespunzătoare a spectrului de radiorelee care transportă o parte importantă a traficului. În consecință, se impune alinierea resurselor de spectru pentru transmisiuni (serviciul fix) corespunzător spectrului alocat serviciilor mobile”.

Opinia ANCOM: Argumentația este corectă, dar se omite faptul că noile licențe vor intra în vigoare în aprilie 2014, așa încât operatorii vor beneficia de efectele acestei reglementări cu câteva luni înainte de a putea opera aceste rețele. Termenul a fost stabilit în funcție de resursele și prioritățile autorității.

2. Devansarea termenului de realizare a acțiunii nr. 6 " *Campanie de informare a furnizorilor de servicii și rețele de comunicații electronice, precum și a deținătorilor sau administratorilor de proprietăți publice și private asupra prevederilor legii infrastructurii*", prevăzută în cadrul direcției de acțiune 1.1, astfel încât aceasta să se realizeze în trimestrul I (în loc de trimestrul IV).

Propunerea este argumentată astfel: „solicitarea noastră are în vedere greutatea pe care le întâmpinăm în raporturile cu autoritățile locale în procesul de încheiere a contractelor pentru exercitarea dreptului de acces sau în procesul de obținere a autorizațiilor de construire. Întrucât instalarea de noi site-uri nu poate fi amânată, iar dificultățile mai sus menționate conduc, pe lângă

întârzieri cu efecte negative asupra calității serviciilor, și la costuri mai mari, considerăm necesar ca această acțiune să fie realizată cât mai repede”.

Opinia ANCOM: Campania de informare privind prevederile legii infrastructurii se va desfășura în mai multe etape care acoperă întreg anul 2013 și a fost programată pentru a începe în trimestrul I. ANCOM va modifica termenul din Planul de Acțiuni în „Trim.I-IV” pentru a reflecta acest lucru.

3. Referitor la acțiunea “*Stabilirea tarifelor serviciilor de terminare la puncte mobile, respectiv la puncte fixe a apelurilor și determinarea tarifelor serviciilor auxiliare de interconectare, furnizate la un punct de interconectare, pe baza unui model de calculație a costurilor*”, prevăzută în cadrul direcției de acțiune 4.2, s-a primit solicitarea de a nu aplica metoda LRIC pur pentru determinarea acestor costuri.

Propunerea este argumentată astfel: “Recomandarea CE 2009/396 nu este obligatorie. Metoda nu asigură recuperarea tuturor costurilor, producând un impact negativ asupra industriei, mai ales în contextul în care nu toate statele membre aplică Recomandarea”.

Opinia ANCOM: Planul de acțiuni supus consultării publice face referire la stabilirea tarifelor unor servicii reglementate, pe bază de modele de calculație a costurilor, iar nu la metodologia specifică de determinare a costurilor utilizată. Prin urmare observația este nerelevantă în raport cu obiectul prezentei consultări publice.

Cu toate acestea, pentru a răspunde, reamintim că oportunitatea utilizării modelului de calculație a costurilor LRIC pur a fost consultată formal în cadrul analizei piețelor relevante corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte mobile în rețelele publice de telefonie mobilă, ocazie cu care operatorii nu au contestat utilizarea acestei metode. De asemenea, utilizarea LRIC pur fusese agreată anterior cu operatorii și expusă în cele două etape de prezentare a documentului „*Metodologia și principiile pentru calculația costurilor serviciilor de terminare a apelurilor*”. Mai mult, cadrul conceptual propriu-zis pentru dezvoltarea modelelor de calculație a costurilor a făcut obiect de consultare în cadrul unui grup de lucru cu industria în trimestrul I 2012.

În al doilea rând, proiectul fiind desfășurat pe mai mulți ani calendaristici, această acțiune nu este nouă, ci este preluată în cadrul planului de acțiuni pentru 2013 în continuarea acțiunilor prevăzute în planul de acțiuni pentru anul 2012. Or, la data introducerii în planul de acțiuni al ANCOM, respectiv 2012, nu au existat observații pe această temă.

În context, este de remarcat că preferința respondentului pentru o metodologie de calculație a costurilor pare a fi justificată subiectiv prin prisma rezultatelor aplicării acestei metodologii, nefiind furnizate argumente obiective legate de relevanța utilizării acesteia.

II. PROPUNERI DE ADĂUGARE A UNOR NOI ACȚIUNI:

1. Identificarea unor măsuri de sprijin al industriei, prin:

- înființarea unui grup de lucru comun autoritate-industrie care să aibă drept scop analiza oportunităților de reglementare, identificarea unor soluții pentru dezvoltarea infrastructurii rețelelor de comunicații electronice, evaluarea obligațiilor financiare ale industriei față de ANCOM. Obiectivul urmărit este sprijinirea industriei și încurajarea investițiilor eficiente în infrastructură, termenul propus fiind trimestrul I 2013.
- menținerea facilităților financiare pentru operatori, prin extinderea și aplicarea și în anul 2013 a măsurilor luate în anul 2012 privind tariful de monitorizare și tariful de utilizare a spectrului.

Propunerea este argumentată astfel: „operatorii au înregistrat scăderi ale veniturilor, pentru al cincilea an consecutiv după criza din 2008, iar pentru anul 2013 nu anticipăm o schimbare a acestor tendințe, consecința imediată fiind descurajarea sau limitarea investițiilor”.

Opinia ANCOM: ANCOM promovează concurența în sectoarele comunicațiilor electronice și serviciilor poștale prin măsuri de remediere proporționale și justificate în raport cu problemele concurențiale identificate, care încurajează investițiile eficiente în infrastructuri și urmăresc maximizarea beneficiilor utilizatorilor finali. Prin urmare, remediile concurențiale nu pot fi luate drept răspuns la evoluția veniturilor unor operatori sau pentru stimularea investițiilor acestora.

De altfel, este recunoscut faptul că independența, transparența, stabilitatea și predictabilitatea reglementărilor sunt elementele esențiale pentru asigurarea investițiilor și a dezvoltării durabile a piețelor de comunicații și servicii poștale. Mai mult, laolaltă cu celelalte autorități de reglementare în comunicații din Europa și alături de Comisia Europeană, ANCOM este ferm angajată în a asigura că dezvoltările competitive ale pieței comunicațiilor din România din ultimii zece ani nu sunt prejudiciate în procesul stimulării investițiilor.

În cele din urmă, este util a remarca faptul că toate măsurile de reglementare a pieței luate de ANCOM pentru remedierea unor probleme concurențiale promovează, în mod direct sau indirect, investițiile eficiente în infrastructuri, în conformitate cu obiectivele legale ale ANCOM și cu cele mai bune practici la nivel european.

În ceea ce privește facilitățile acordate privind o serie de tarife încasate, ANCOM este angajată să mențină transparența proceselor decizionale sub acest aspect și să continue utilizarea cu cea mai mare eficiență a resurselor de care beneficiază, în scopul asigurării unor servicii publice de calitate.

2. Încheierea unui acord bilateral cu Ucraina privind serviciul de radiocomunicații mobil terestru – acțiune de introdus în cadrul direcției de acțiune 3.1. "Îmbunătățirea planificării utilizării spectrului".

Propunerea este argumentată astfel: acțiunea este în continuarea dialogului derulat între ANCOM și operatori, pe marginea problemelor legate de interferențele constatate în zona de graniță cu Ucraina.

Opinia ANCOM: ANCOM este preocupată de încheierea unor acorduri bilaterale și multilaterale privind coordonarea frecvențelor radio, pentru mai multe benzi de frecvențe și pentru mai multe servicii de radiocomunicații. De asemenea suntem preocupați în egală măsură de modificarea acordurilor existente, ori de câte ori acest lucru este necesar. Această activitate are caracter permanent și repetitiv și, din acest motiv, ea nu este introdusă în Planul de acțiuni pe 2013. Trebuie să se înțeleagă foarte clar că pe parcursul unui an ANCOM nu desfășoară doar acțiunile prevăzute de Planul de acțiuni și nici nu le dă o prioritate mai mare acestora în dauna celor curente.

3. Reglementarea interconectării pentru SMS/MMS

Propunerea nu este argumentată.

Opinia ANCOM: Începând cu anul 2007, ca urmare a aderării României la Uniunea Europeană, ANCOM a reluat analizele de piață în sectorul comunicațiilor electronice, demers care cuprinde revizuirea definițiilor piețelor relevante existente sau definirea unor noi piețe relevante, analizarea situației concurențiale pe aceste piețe în sensul determinării eventualilor furnizori cu putere semnificativă și revizuirea măsurilor de reglementare (ceea ce implică, după caz, menținerea, retragerea sau modificarea obligațiilor impuse sau impunerea de noi obligații).

În acest demers, ANCOM trebuie să țină seama de Recomandarea Comisiei Europene 2007/879/CE privind piețele relevante de produse și de servicii din sectorul comunicațiilor electronice care pot face obiectul unei reglementări *ex ante*, în conformitate cu Directiva 2002/21/CE a

Parlamentului European și a Consiliului privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice, modificată prin Directiva 2009/140/CE (Recomandarea CE).

Or, având în vedere că Recomandarea CE a identificat anumite piețe relevante ca fiind susceptibile de reglementare ex ante, ANCOM a alocat resursele disponibile analizării cu prioritate a piețelor respective, precum și revizuirii acelor piețe relevante care nu se mai regăsesc în Recomandarea actuală, dar pe care au fost impuse măsuri de reglementare ex ante.

Serviciile de interconectare în vederea terminării mesajelor de tip SMS/MMS nu se regăsesc printre piețele relevante pe care statele membre trebuie să le analizeze la nivel național pentru a decide dacă se impune luarea unor măsuri de reglementare, și nici nu au fost reglementate anterior de către Autoritate, astfel încât să necesite revizuirea periodică a definițiilor acestora. Cu toate acestea, ANCOM monitorizează periodic evoluția întregului sector de comunicații electronice, inclusiv în ceea ce privește serviciile de tip SMS/MMS, precum și eventualele probleme concurențiale existente pe piață.

Potrivit dispozițiilor art. 92 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr.140/2012, ANCOM poate identifica și alte piețe relevante decât cele incluse în Recomandarea CE. Intervenția reglementatorului pe o anumită piață (diferită de cele incluse în Recomandarea CE, cu privire la care analiza prealabilă a fost realizată de Comisia Europeană) nu se poate realiza decât atunci când **există indicii puternice că piața respectivă este caracterizată de probleme concurențiale suficient de grave, iar intervenția reglementatorului ar aduce beneficii certe (care ar depăși costurile intervenției) pentru piața respectivă și pentru utilizatorii finali.**

Or, până în prezent nu au fost semnalate Autorității probleme concurențiale cu privire la serviciile de mesaje SMS/MMS, nici din partea furnizorilor de astfel de servicii, în ceea ce privește interconectarea, nici din partea utilizatorilor finali. În consecință, ANCOM nu a considerat că există indicii care să justifice alocarea cu prioritate a resurselor sale pentru evaluarea unei eventuale situații concurențiale pe segmentele de piețe aferente serviciilor de terminare a mesajelor de tip SMS/MMS. Prin urmare, în lipsa unor indicii care să solicite intervenția cu prioritate a Autorității prin intermediul unor măsuri de reglementare la nivelul pieței de gros, ANCOM își exercită atribuțiile de monitorizare a acestui segment de piață. Dacă în urma monitorizării se va constata că situația existentă s-a schimbat în mod semnificativ, ANCOM va realiza o analiză de piață și, pe baza concluziilor acesteia, va adopta măsurile corespunzătoare, în sensul identificării unor noi piețe relevante, desemnării de furnizori cu putere semnificativă și adoptării de măsuri de reglementare corespunzătoare.

4. Transparența în ce privește blocarea unor anumite servicii, porturi, aplicații, de către furnizorii de servicii de date.

Propunerea este argumentată astfel: în acest moment acești furnizori specifică doar serviciul blocat.

Opinia ANCOM:

În primul rând, reamintim faptul că prevederile art. 51 alin. (2) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 stabilesc deja, în sarcina furnizorilor, obligația de a include în contracte informații cu privire la condițiile care limitează accesul sau utilizarea atât a anumitor servicii, **cât și a anumitor aplicații.** Prin urmare, din punctul de vedere al reglementării, obligația de a include în contracte informații referitoare la blocarea anumitor aplicații există deja, iar furnizorii sunt obligați să o implementeze și în practică.

Mai mult, în anul 2012, ANCOM a pus la dispoziția furnizorilor *Ghidul privind încheierea și conținutul minim al contractelor ce au ca obiect furnizarea de servicii de comunicații electronice*

destinate publicului, care a fost creat atât pentru a facilita aplicarea de către furnizori a prevederilor art. 50 și 51 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 referitoare la încheierea și conținutul minim al contractelor, cât și pentru a asigura o protecție mai bună a drepturilor utilizatorilor finali. Astfel, scopul Ghidului a fost de a clarifica modul de interpretare și de punere în practică a cerințelor legale specifice domeniului comunicațiilor electronice ce trebuie respectate de furnizori în cazul contractelor încheiate cu utilizatorii finali, **inclusiv cu privire la informațiile pe care aceștia trebuie să le includă în aceste contracte**. Prin urmare, Ghidul detaliază inclusiv modul în care furnizorii trebuie să pună în practică prevederile art. 51 alin. (2) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 referitoare la obligația furnizorilor de a include în contractele încheiate cu utilizatorii finali informații privind condițiile care limitează accesul sau utilizarea anumitor servicii și aplicații, ANCOM apreciind că furnizorii sunt obligați să includă în contracte inclusiv informații referitoare la serviciile și aplicațiile blocate, precum și la efectele pe care le au aceste limitări asupra experienței utilizatorului final.

În al doilea rând, în ceea ce privește punerea la dispoziția publicului de informații referitoare la condițiile care limitează accesul sau utilizarea anumitor servicii și aplicații, precizăm faptul că ANCOM a creat pe pagina de internet proprie o nouă versiune a secțiunii dedicate utilizatorilor finali. Aceasta este structurată pe trei mari categorii - telefonie, internet și televiziune – și prezintă într-un mod mai accesibil toate informațiile de care utilizatorii au nevoie în vederea încheierii unui contract corect și pentru a înțelege mai bine serviciile pe care urmează să le achiziționeze sau de care deja beneficiază. Pagina dedicată utilizatorilor de comunicații ajută utilizatorii să înțeleagă mai bine modul în care funcționează serviciile de comunicații electronice pe care le folosesc, pentru a-și cunoaște drepturile și, astfel, pentru a întâmpina cât mai puține probleme în relația lor cu furnizorii de servicii de comunicații electronice.

În plus, tot cu privire la transparență, prin planul de acțiuni pe anul 2013, ANCOM și-a propus modificarea Deciziei președintelui ANC nr. 77/2009 privind obligațiile de informare a utilizatorilor finali de către furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului. Revizuirea deciziei are ca principal obiectiv adoptarea unor prevederi în legislația secundară care să reflecte dispozițiile relevante ale noului cadru de reglementare aplicabil în domeniul comunicațiilor electronice - Ordonanța de urgență a Guvernului nr.111/2011. Prin urmare, Decizia va stabili categoriile de informații care vor fi puse la dispoziția publicului și modalitățile în care aceste informații vor fi publicate, inclusiv în ceea ce privește limitările aduse de furnizori la serviciile sau aplicațiile pe care utilizatorii finali le pot utiliza.

5. Definirea procedurii și a costurilor privind obținerea din partea persoanelor fizice a unei licențe GSM/3G temporare

Propunerea nu este argumentată.

Opinia ANCOM: Legislația în vigoare prevede că acolo unde numărul de drepturi de utilizare este limitat, situație ce se regăsește și în cazul licențelor de utilizare a frecvențelor radio pentru furnizarea serviciilor de comunicații mobile, licențele se acordă prin procedură de selecție. Totodată, având în vedere natura acestor licențe și obiectivele ce trebuie atinse la acordarea lor, ANCOM face precizarea că acordarea drepturilor de utilizare pentru acest segment nu poate avea caracter temporar.

De asemenea, trebuie subliniat că, urmare a unor proceduri de selecție derulate în 2004, 2006 și 2012, drepturile de utilizare pentru întreg spectrul radio destinat sistemelor GSM și IMT – 2000 (3G) au fost acordate cu termen până în 2029, pentru întreg teritoriul României, neadjuccate rămânând, urmare a procedurii organizate în anul 2012, un bloc de 5 MHz în banda de 800 MHz și 8 blocuri de 5 MHz în banda de 2600 MHz, resurse de spectru radio ce vor fi alocate tot prin procedură de selecție în funcție de criterii ce vor fi cunoscute în avans pentru orice persoană interesată.